

Näringsdepartementet

EU-kommissionens förslag till Europaparlamentets strukturfonder

Sammanfattning

Vinnova ser positivt på intentionerna att samordna EU:s fonder och skapa synergier mellan programmen där det finns förutsättningar för det. Satsningar på infrastruktur och på forskning och innovation för SMEs ses som särskilt positivt och vi vill betona vikten av monitorering för uppföljning av synergier.

Vinnova stödjer ambitionerna att strömlinjeforma de finansiella regelverken inklusive reglerna för kontroller och revision med Horisont Europa för att underlätta för deltagarna.

För att jämställdhetsaspekterna ska få tyngd och bli heltäckande bör skrivelserna kring detta skärpas.

Andra aspekter som bör beaktas

Vinnova har i detta remissvar främst fokuserat på de kopplingar och synergier som nämns mellan Horisont Europa dvs. förslaget till nästa ramprogram för forskning och innovation, och de andra programmen.

Vinnova lämnar här enbart synpunkter på Sammanhållningsfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

Beskrivningen och referenserna till Horisont Europa är svårtolkade då det inte beskrivs på lika sätt i de olika programtexterna. Detta gör det ibland svårt att förstå den fulla innebörden av förslagen.

Vinnovas ställningstaganden

Avsnitt 1. Övergripande synpunkter

Vinnova ser positivt på intentionerna att samordna EU:s fonder och skapa synergier mellan programmen där det finns förutsättningar för det. De två politiska målen (PO 1 och PO2) för Eruf och CF, synkar väl med pelare II och III i Horisont Europa-förslaget. Programmen bör monitoreras för att

försäkra att synergier uppstår. Detta gäller framförallt där stöd från Eruf går till forskning och innovation för SMEs.

I förhandlingen om Horisont Europa görs ansträngningar att underlätta synergier med strukturfonderna som vi ger stöd till. Emellertid, strukturfonderna implementeras på nationell/regional nivå och det är i sista hand där som man tar beslut. Vi skulle därför gärna se en skarpare formulering om att man på nationell/regional nivå vidtar nödvändiga åtgärder för att underlätta synergier mellan strukturfonderna och i synnerhet ramprogrammet men även andra program såsom digital Europe programme.

Vi stödjer förslaget om att det är viktigt att bibehålla stödet inom vissa områden och minska för andra teman, för att möta sänkningen av budgeten.

Vinnova välkomnar förslagen till förenklingar och synergier i regelverken då vi anser att reglerna bör anpassas till varandra i största möjliga mån för att underlätta deltagande i programmen och för att undvika dubbelarbete.

Beskrivningen av Horisont Europa är i vissa fall inte helt korrekt och bör formuleras om utifrån programmets innehåll, mål och syfte. Exempelvis i COM (2018) 372 ERUF CF där europeisk spetskompetens inom Horisont 2020 beskrivs som att "generera och utnyttja ny kunskap". För att tydliggöra kopplingen mellan programmen och skapa samstämmighet bör detta omformuleras till att Horisont Europe fokuserar på att ta fram nya kunskaper, nya metoder och ny teknik.

Avsnitt 2. COM (2018) 382 Final ESF+

Vinnova ser positivt till referenserna till EU-Invest som blir ett av de instrument som kan bidra till synergier mellan ESF+ och Horisont Europa.

Vinnova anser att Artikel 6 om jämställdhet borde omfatta alla delar av fonden. Som det ser ut nu pekas vissa delar särskilt ut.

I dokumentet hänvisas det till att synergieffekter vidare ska beskrivas arbetsprogram. Vinnova anser det viktigt att säkerställa att medlemsländerna har ett stort inflytande i denna process.

Avsnitt 3. COM (2018) 372 Final ERUF och Sammanhållningsfonden

Vinnova noterar beräkningarna av medlemsländernas genomsnittliga BNI/capita och utgår från att det tas hänsyn till utgången av Brexit.

Ambitionen vad gällande jämställdhet i fonderna bör vara högre i form av skall-krav.

Eruf ska stödja investeringar i infrastruktur (Artikel 4.1 a). Här är det viktigt att betona forskningsinfrastruktur, som är en viktig del i att balansera de regionala skillnaderna och möjliggör deltagande i Horisont Europa.

Avsnitt XCOM (2018) 375 CPR

Vinnova stödjer förslaget om att integrera Seal-of-excellence då detta bidrar till minskat dubbelarbete och förenkling, samt nya möjligheter för excellenta miljöer.

Vinnova anser inte att blandfinansiering underlättar förenkling av programmet och anser att det ska användas endast i undantagsfall. Det är då viktigt att specificera vilka insatser som är lämpliga och försäkra sig om att det kan fungera i praktiken.

Om användandet av schablonbelopp ska användas bör regelverket ses över. Då processen idag är komplex krävs en förenkling av regelverket.

I detta ärende har generaldirektör Darja Isaksson beslutat. Joakim Appelquist har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Jessica Umegård och Anna Halldén deltagit.

Darja Isaksson